

Załącznik do uchwały Nr IX/60/11

Rady Miejskiej Ciechocinka

z dnia 30 maja 2011 r.

Sprawozdanie z działalności Związku Miast Polskich w roku 2010

Związek Miast Polskich to ogólnopolska organizacja samorządowa, która reprezentuje interesy dużych i małych miast, wspiera samorządność lokalną i decentralizację, dąży do lepszego rozwoju miast polskich. Zadania te Związek realizuje poprzez lobbing legislacyjny, wsparcie eksperckie, wymianę doświadczeń, promocję miast, współpracę zagraniczną oraz działalność informacyjną i wydawniczą. ZMP zapewnia wsparcie eksperckie dla miast, zamawia ekspertyzy prawne, prowadzi badania ankietowe. Wymiana doświadczeń obejmuje prezentowanie i popularyzację dobrych praktyk z miast oraz przygotowanie konferencji tematycznych i seminariów.

Związek reprezentuje interesy miast członkowskich w organizacjach europejskich skupiających samorzady takie jak: Rada Gmin i Regionów Europy, Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych, czy Komitet Regionów. Aktualnie do Związku Miast Polskich należą 303 miasta, w których mieszka ponad 75% miejskiej ludności kraju. Zgodnie ze Statutem ZMP organem reprezentującym jest Zgromadzenie Ogólne Związku obradujące na Walnych Posiedzeniach. Organem wykonawczym Związku jest Zarząd. W ramach Związku działa 13 komisji:

- 1) Polityki Miejskiej i Rozwoju Miast,
- 2) Małych Miast,
- 3) Geodezji i Infrastruktury Informacji Przestrzennej,
- 4) Gospodarki Mieszkaniowej i Przestrzennej,
- 5) Gospodarki Komunalnej,
- 6) Administracji i Bezpieczeństwa Obywateli,
- 7) Edukacji,
- 8) Kultury,
- 9) Turystyki, Kultury Fizycznej i Sportu,
- 10) Polityki Społecznej,
- 11) Finansów,
- 12) Polityki Europejskiej i Współpracy Zagranicznej,
- 13) Partnerstwa i Dialogu.

Delegat Ciechocinka jest członkiem komisji Turystyki, Kultury Fizycznej i Sportu.

Podczas Zgromadzenia Ogólnego Związku dokonano oceny pracy Zarządu, przyjęto sprawozdanie finansowe z wykonania budżetu ZMP za 2010 r., przyjęto budżet Związku na 2011 r.

Podczas Zgromadzenia Ogólnego wybrano Władze Związku na nową kadencję. Zgromadzenie zdecydowało, że Prezesem ZMP na kolejne 4 lata pozostanie Prezydent Poznania Ryszard Grobelny. Wybrano także 24-osobowy Zarząd i pięcioosobową Komisję Rewizyjną.

Podczas obrad omówiono i przyjęto Program na VI kadencję ZMP

Od lat nie ulega skróceniu lista problemów, które stoją przed Związkiem Miast Polskich. Większość z problemów na VI kadencję wynika ze skali potrzeb rozwojowych i modernizacyjnych, które znacznie przekraczają obecne możliwości budżetowe miast. W „Założeniach programu działania Związku” na obecną kadencję jako podstawowa kwestia do rozwiązania wymieniona jest rewitalizacja stale poszerzających się połąci miast, które są „zużyte” i wymagają przezwyciężenia kryzysu społeczno-gospodarczo-środowiskowego, jakim są dotknięte. Według wyników badania przeprowadzonego ostatnio przez Instytut Rozwoju Miast konieczność rewitalizacji dotyczy już 22% zainwestowanych obszarów miast. Ponad połowę z terenów znajdujących się w kryzysie stanowią stare dzielnice śródmiejskie (51,8%), a 1/5 - tereny przemysłowe (20,0%). Poważną częścią są również tereny pokolejowe (12,5%) i powojkowe (3,3%), a także blokowiska (12,4%). Niestety, wyzwaniem jest tutaj nie tylko brak środków, lecz także niezbędnych rozwiązań prawnych, które zmniejszyłyby inne bariery utrudniające dziś działania rewitalizacyjne.

Drugim problemem o zasadniczym znaczeniu jest rozwój przestrzenny miast. Polityka przestrzenna władz lokalnych została w znacznym stopniu unicestwiona i choć dyskusje naprawy tego stanu rzeczy były dość zaawansowane, wszystko wskazuje na to, że w obecnej kadencji parlamentu nowych rozwiązań w systemie planowania przestrzennego nie będzie.

Dwa kolejne palące problemy polskich miast to lokalna polityka mieszkaniowa oraz brak środków finansowych i przepisów prawnych na koordynację różnych rodzajów transportu w miastach, będących w gestii różnych podmiotów, zarówno publicznych, jak i prywatnych.

Odrębnym tematem, od lat podnoszonym przez Związek Miast Polskich, jest kwestia zarządzania drogami, czyli na obszarach miejskich - ulicami. Tworzą one spójny, jednolity układ komunikacyjny, ale - poza miastami na prawach powiatu - mają zwykle czterech gospodarzy (miasto, powiat, województwo, GDDKiA). Gospodarzem dróg w granicach miasta powinien być burmistrz, co od lat potwierdzane jest w rozmowach z przedstawicielami rządu i Sejmu, ale - jak dotąd - nic konkretnego z tego nie wynika. Także zarządzanie ruchem na drogach miejskich, które stanowią jednolity system ulic, powinno należeć do burmistrza.

Aby bardziej skutecznie się z tymi wyzwaniami zmierzyć, miasta - zdaniem Związku - potrzebują wsparcia w postaci niezbędnych rozwiązań prawnych oraz zwiększenia wydajności systemów finansowania.

Zdecydowanie największym problemem, jaki staje dziś przed miastami, jest pogarszająca się sytuacja finansowa.

Obecnie w kwestii finansów dyskusja toczy się głównie wokół dwóch aspektów: poziomu zadłużenia jednostek samorządów terytorialnych i ich deficytu. Istnieje konieczność zarówno ograniczenia poziomu deficytu całego sektora finansów publicznych, jak i poziomu zadłużenia

sektora finansów publicznych, którego miasta, gminy, powiaty i województwa są częścią. Podejmowane przez rząd próby ograniczenia deficytu wszystkich JSC niezwykle niepokoją środowisko samorządowców.

Wzrost zadań bez środków

Pogarszający się w ostatnich latach stan finansów miast jest tylko w niewielkiej części wynikiem słabszej koniunktury gospodarczej. Wynika on ze zmian ustawowych, które się wciąż kumulują. Samorządom przybyło zadań, w większości drobnych, jednak jest ich całe mnóstwo.

Jest to np. cały pakiet spraw związanych ze stawkami podatków od nieruchomości w odniesieniu do zakładów opieki zdrowotnej, ustawą żłobkową, z obniżeniem wieku obowiązku szkolnego, podwyższeniem standardu wyposażenia sal lekcyjnych, ze zmianami organizacyjnymi w powiatowych urzędach pracy, ze zmianami w funkcjonowaniu transportu publicznego, zmianami prowadzenia ewidencji i rejestru działalności gospodarczej, kontroli kierowców i ośrodków szkolenia kierowców. Wcześniej miasta dotknęło obniżenie progów podatkowych PIT, wprowadzenie ulgi prorodzinnej, wprowadzenie zasady jednego okienka w postępowaniu rejestrowym, likwidacja opłat skarbowych od weksli. To zmiany, które obciążają samorzady dodatkowymi powinnościami bez jakiegokolwiek rekompensaty. A tymczasem przygotowywane są kolejne tego typu przepisy, np. zmiany w zakresie opieki nad dzieckiem, zagospodarowania odpadów komunalnych czy efektywności energetycznej.

W obecnych warunkach legislacyjnych ponad 80% dochodów jednostek samorządów terytorialnych przeznaczonych jest na finansowanie obligatoryjnych zadań bieżących. W średnich i dużych miastach samo utrzymanie oświaty poprzez niedobór subwencji generuje deficyt dużo wyższy niż 4% dochodu. Na samorzady nakładanych jest coraz więcej zadań powodujących brak możliwości wypracowania nadwyżki operacyjnej, będącej źródłem finansowania inwestycji.

„Żeby spełnić zapowiadany wymóg poziomu deficytu, miasta będą musiały w najbliższych latach znacznie obniżyć wydatki inwestycyjne, a więc zaprzestać pościgu za rozwojem cywilizacyjnym pozostałej części Europy” - mówił Prezydent Torunia. „W tej sytuacji kredyty, pożyczki, wykupy wierzytelności, umowy PPP są niezbędne dla rozwoju naszych miast. Ograniczenie możliwości ich wykorzystania spowoduje konieczność drastycznego cięcia wydatków inwestycyjnych i brak możliwości wykorzystania funduszy unijnych”.

Zgromadzenie Ogólne dokonało podsumowania XX-lecia Związku Miast Polskich, a Prezes Zarządu Związku w obecności delegatów podpisał porozumienie z firmą Microsoft, dotyczące transferu nowoczesnych technologii informatycznych do Związku oraz do jego miast członkowskich.